

TYRIMO „KOMPOZITORIŲ SOCIOEKONOMINĖ PADĖTIS LIETUVOJE“ ATASKAITA

2018-12-20

ĮVADAS

Šis tyrimas atliktas Lietuvos kompozitorių sąjungos užsakymu siekiant ištirti kompozitorių socioekonominę padėtį Lietuvoje. Tyrimas vykdytas pirmą kartą. Tyrimui naudotas specialiai sukurtas ir Lietuvos kompozitorių sąjungos patvirtintas klausimynas.

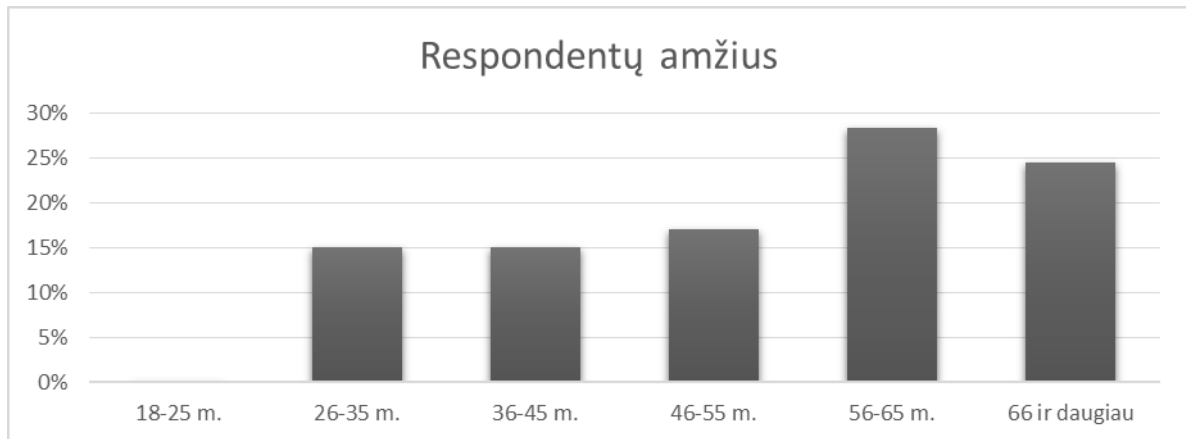
I DALIS

Lietuvos kompozitorių sąjungos narių apklausa atlikta 2018 m. lapkričio mėn. Respondentus – kompozitorius – apklausai atrinko Lietuvos kompozitorių sąjunga. Apklauso klausimynas buvo išsiųstas el. paštu 100-ui Lietuvos kompozitorių sąjungos narių, iš kurių 53 atsakė į pateiktus klausimus. Apklauso imtis yra reprezentatyvi. Apklausa buvo atliekama anonimiškai.

Apklauso respondantai pateikė atsakymus į 14 klausimų. Žemiau pateikiami apibendrinti apklauso rezultatai.

1. RESPONDENTŲ AMŽIUS

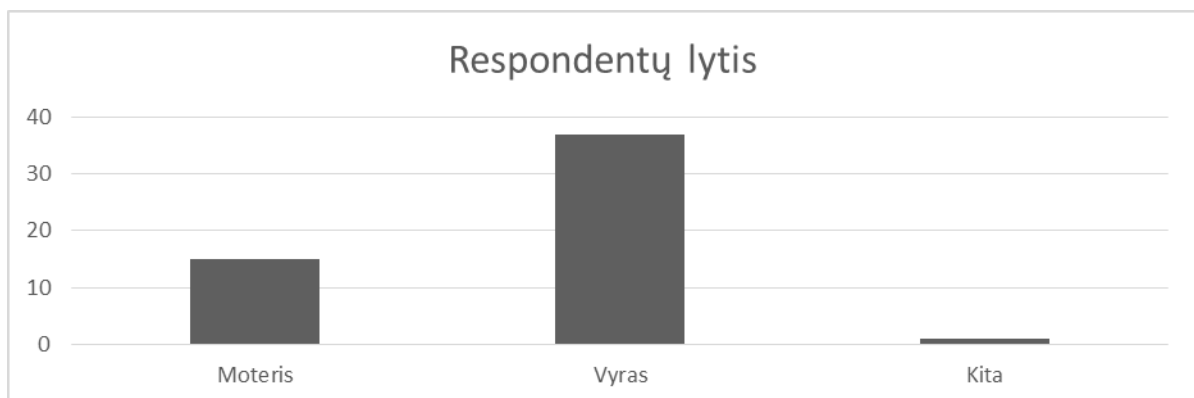
Apklausoje dalyvavo 26 metų ir vyresni respondentai. Didžiausias respondentų kiekis buvo 56–65 metų amžiaus grupėje. Tai sudarė maždaug 28 procentus visų respondentų. 66 metų ir vyresni respondentai sudarė 25 procentus, 17 procentų respondentų buvo 46–55 metų, ir po 15 procentų respondentų 26–35 ir 36–45 metų amžiaus grupėse.

Aktyviausiai apklausoje dalyvavo 56 metų amžiaus ir vyresni respondentai. 18–25 metų amžiaus grupės nepažymėjo nė vienas respondentas.

2. RESPONDENTŲ LYTIS

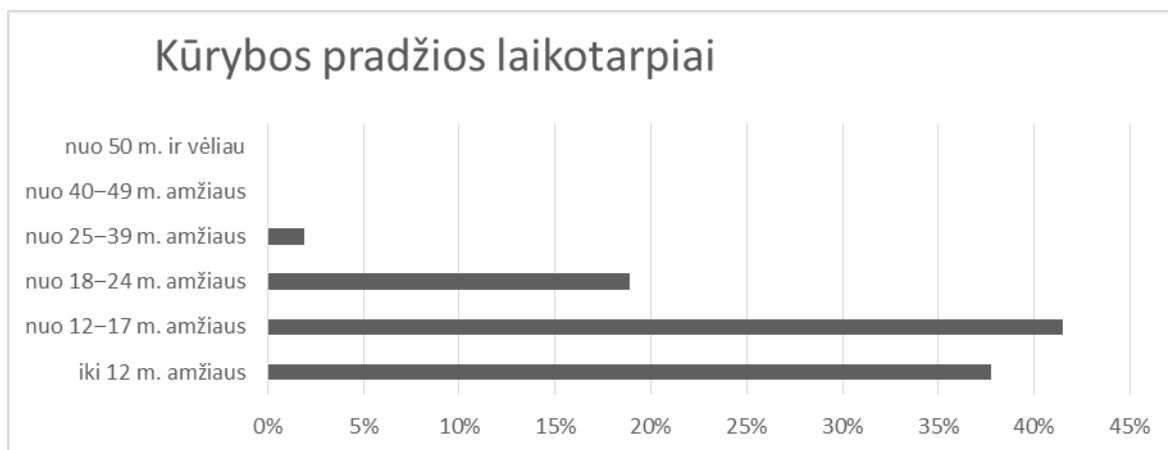
Apklausoje dalyvavo 15 moterų, 37 vyrai, 1 asmuo pažymėjo pasirinkimą „Kita“.

Apklausoje daugiausia dalyvavo vyrai.

3. KŪRYBOS PRADŽIOS LAIKOTARPIAI

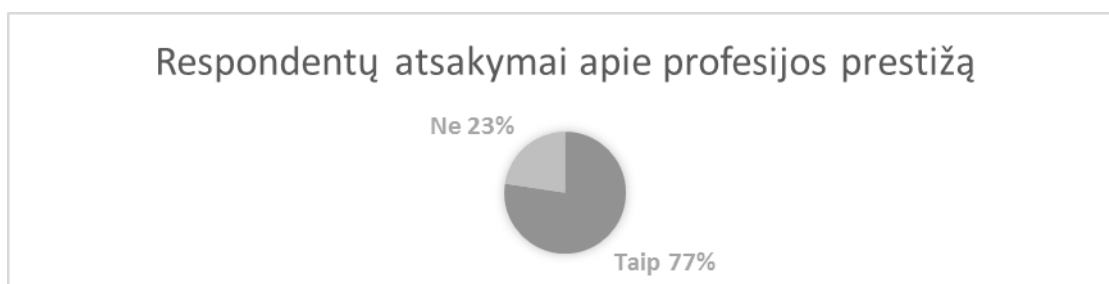
38 procentai respondentų pradėjo kurti muzikinius kūrinius iki 12 metų amžiaus. 42 procentai respondentų muziką pradėjo kurti 12–17 metų amžiaus, 19 procentų muziką pradėjo kurti 18–24 metų, o 25–39 metų amžiaus grupę sudarė 2 procentai respondentų. 40–49 metų ir 50 metų bei vyresnių grupės nenurodė nė vienas respondentas.

Didžioji dalis apklaustų respondentų pradėjo kurti nuo 12 iki 17 metų amžiaus, 4 procentais mažiau respondentų pradėjo kurti būdami iki 12 metų amžiaus.

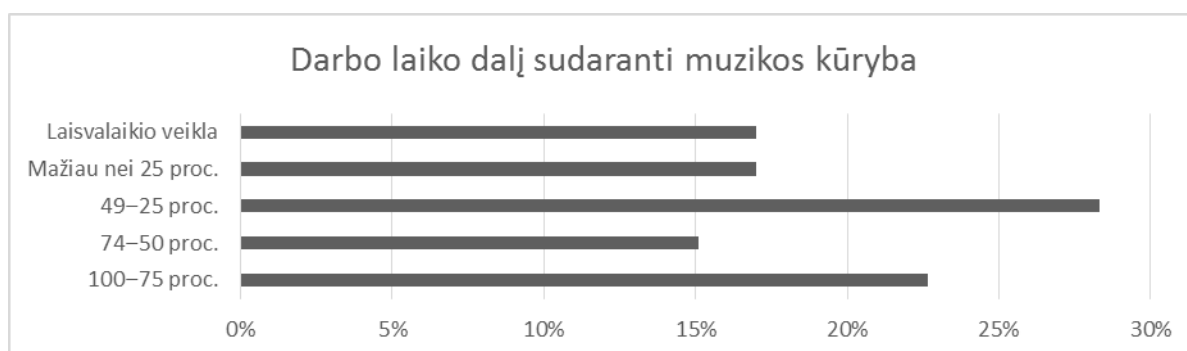
4. KOMPOZITORIAUS PROFESIJOS PRESTIŽAS

Prestižine savo profesiją laiko 41 respondentas arba 77 procentai visų atsakiusiųjų. 23 procentai respondentų kompozitoriaus profesijos nelaiko prestižine.

5. KŪRYBAI SKIRIAMA DARBO LAIKO DALIS

Pagrindine veikla muzikos kūrimą laiko 23 procentai atsakiusiųjų. 15 procentų atsakiusiųjų muzikos kūryba sudaro 74–50 procentų darbo laiko. 28 procentams respondentų muzikos kūrimas užima 49–25 procentus darbo laiko. Mažiau negu 25 procentus darbo laiko muzikos kūrimas užima 17 procentų respondentų. Laisvalaikio veikla muzikos kūrimą įvardija 17 procentų respondentų.

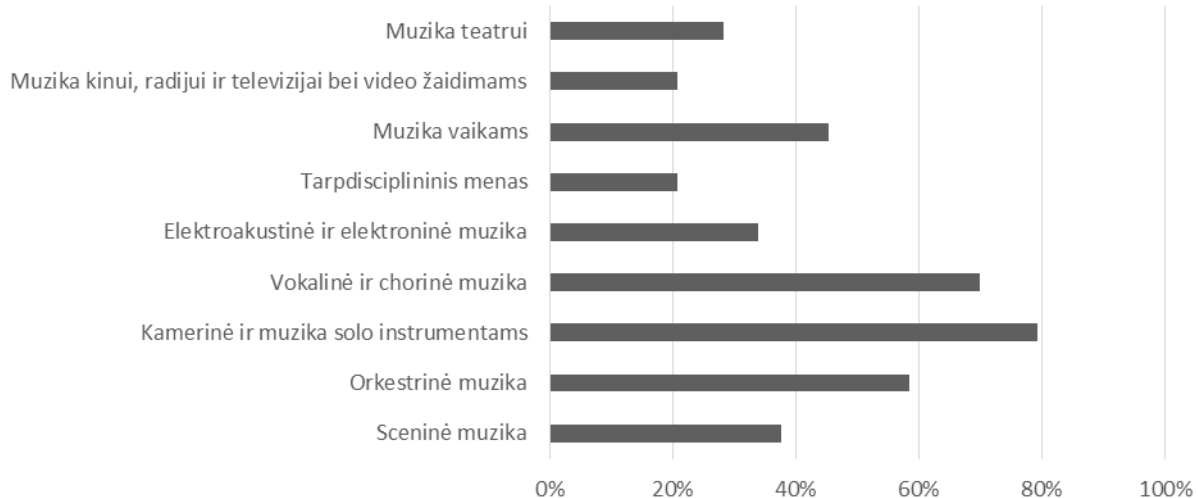

Didžiausias procentas respondentų įvardijo, kad muzikos kūrimas sudaro pusę ir mažiau jų darbo laiko.

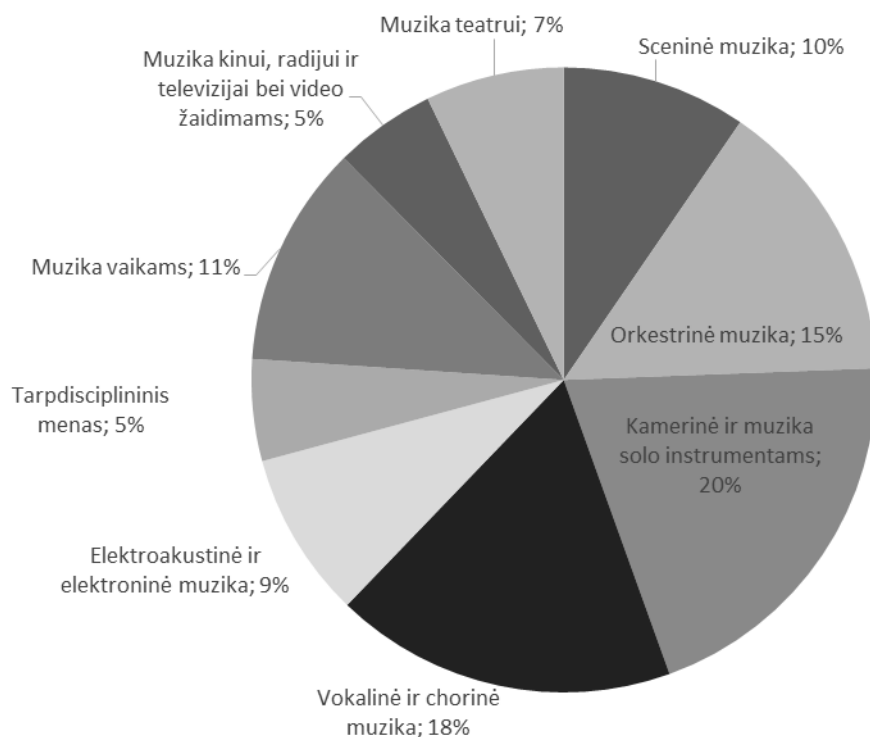
6. PAGRINDINIAI MUZIKOS KŪRYBOS ŽANRAI

Respondentų atsakymuose apie jų kuriamos muzikos žanrus didžiausią dalį sudaro kamerinė ir muzika solo instrumentams (42 atsakymai arba 79 procentai respondentų pažymėjo šį atsakymą), vokalinė ir chordinė muzika (37 atsakymai arba 70 procentų respondentų). Orkestrinė muzika sudaro 58 procentus respondentų kūrybos, muzika vaikams – 45 procentai, sceninė muziką 38 – procentai, elektroakustinė ir elektroninė muzika – 34 procentai. Muzika teatrui sudaro 28 procentus, po 21 procentą sudaro muzikos kūriniai kinui, radijui ir televizijai bei video žaidimams, tarpdisciplininio meno kūriniai.

Pagrindiniai respondentų muzikos kūrybos žanrai

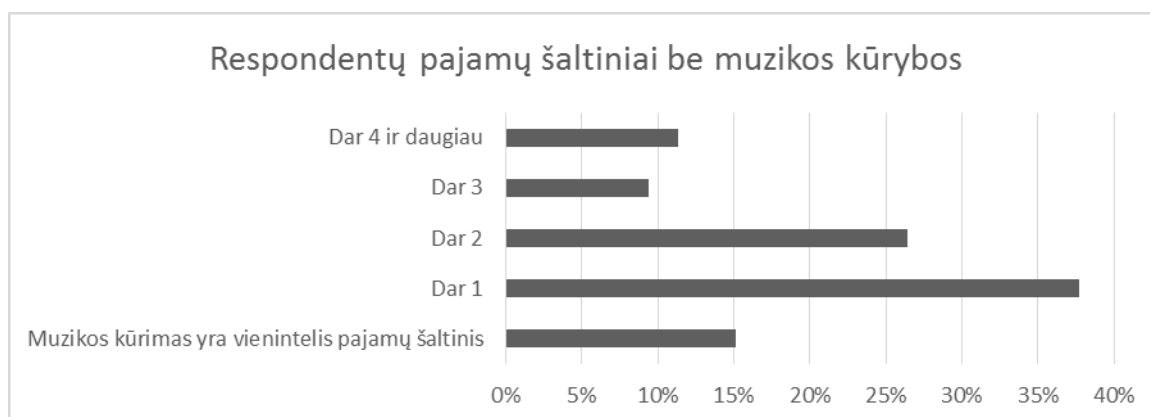

Kuriamos muzikos žanrų įvairovė

7. PAJAMŲ ŠALTINIAI BE MUZIKOS KŪRIMO

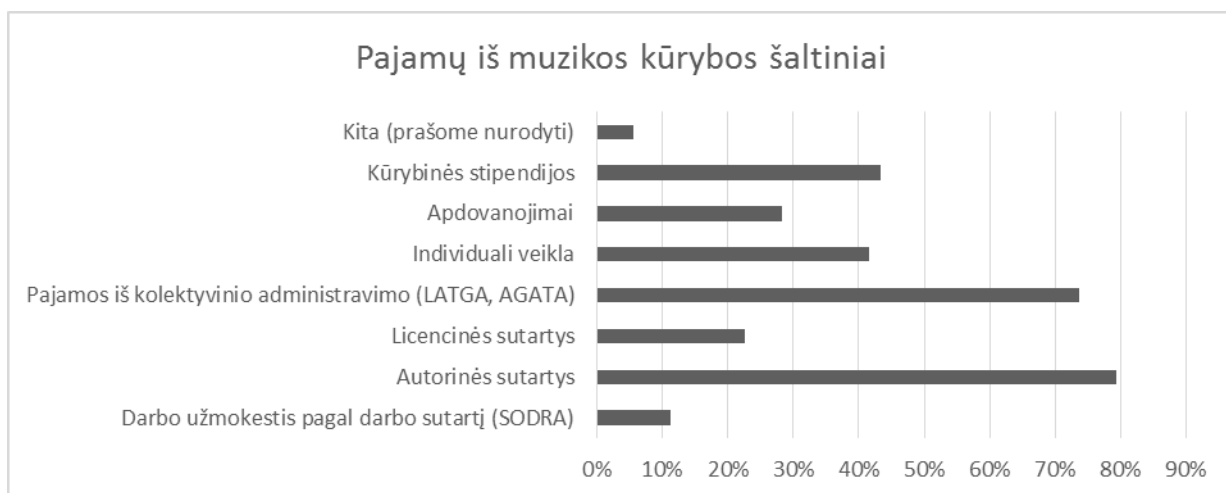
Muzikos kūrimą kaip vienintelį pajamų šaltinį nurodė 15 procentų respondentų. Be muzikos kūrimo dar vieną pajamų šaltinį turi 38 procentai respondentų, dar du šaltinius turi 26 procentai respondentų, dar 3 pajamų šaltinius nurodo 11 procentų, dar 4 ir daugiau – 11 procentų respondentų.

Didžiausia respondentų grupė nurodė, kad be muzikos kūrimo turi dar vieną pajamų šaltinį.

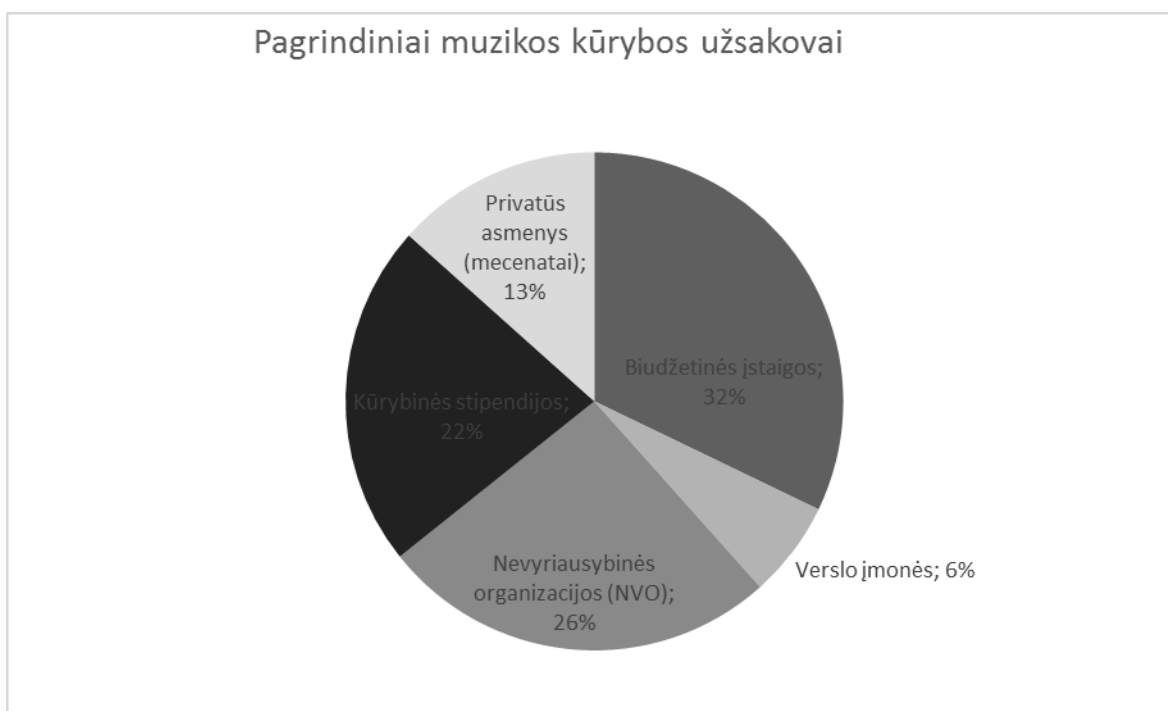
8. PAJAMŲ GAVIMO FORMOS IŠ MUZIKOS KŪRYBOS

Pagrindinės pajamų iš muzikos kūrimo formos yra autorinės sutartys (79 procentai respondentų) ir pajamos iš kolektyvinio administravimo – LATGA, AGATA (74 procentai). 43 procentai respondentų pažymėjo kūrybines stipendijas, 42 procentai – individualią veiklą, 28 procentai – apdovanojimus, 23 procentai – licencines sutartis, 11 procentų – užmokestį pagal darbo sutartį ir 6 procentai nurodė kitas pajamų formas – senatvės pensiją (1 respondentas), senatvės ir valstybinę pensiją (1 respondentas) ir muzikavimą (1 respondentas).

9. PAGRINDINIAI MUZIKOS KŪRYBOS UŽSAKOVAI

Pagrindiniai muzikos kūrybos užsakovai yra biudžetinės įstaigos (32 procentai), nevyriausybines organizacijos (26 procentai), kūrybinės stipendijos (22 procentai), privatūs asmenys – mecenatai (13 procentų) ir verslo įmonės (6 procentai).

10. PAGRINDINIAI SEKTORIAI, IŠ KURIŲ KOMPOZITORIAI GAUNA UŽSAKYMUS

36 procentai kompozitorių pajamas gauna iš profesionaliosios koncertinės muzikos įstaigų, 15 procentų – iš eksperimentinio / tarpdisciplininio meno įstaigų, 11 procentų iš radijo ir televizijos, po 6 procentus iš kino ir įrašų leidybos, 5 procentai iš reklamos, 2 procentai iš IT (kompiuterinių žaidimų ir mobiliųjų aplikacijų). 19 procentų respondentų pažymėjo „Kita“.

Atsakymuose „Kita“ apklaustieji nurodė, kad pajamas gauna iš muzikos prodiuserių užsakymų, LKS užsakymų, teatrų, atlikėjų, privačių asmenų, pensijos, renginių organizavimo įstaigų, konkursų, festivalių, atlikėjų kolektyvų. Po vieną respondentą nurodė, kad pajamų šaltiniai yra:

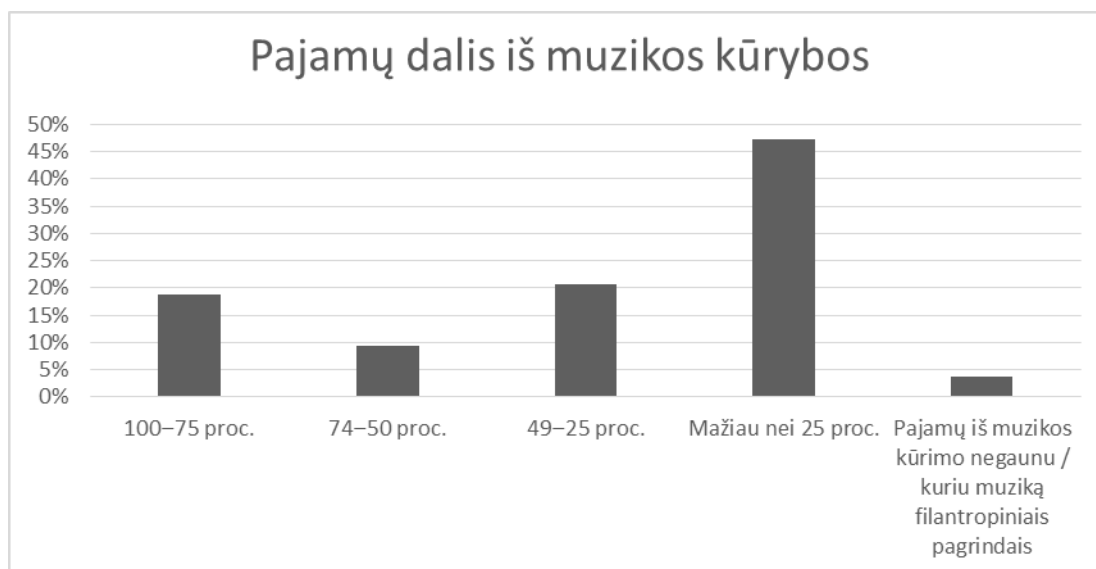
„Atlikėjai, privatūs teatrai, šokio trupės, mokytojai (ieškantys naujo repertuaro). Bet dažniausiai stengiuosi kurti [...], kai tiesiog sugalvoju idėjas“; „negaunu iš nurodytų sektorių“, bet nenurodė jokių kitų pajamų šaltinių sektorių.

11. PAJAMŲ DALIS IŠ MUZIKOS KŪRYBOS

Pagrindinę pajamų dalį iš muzikos kūrybos (100–75 procentus) gauna 19 procentų respondentų. 9 procentai respondentų iš muzikos kūrimo gauna 74–50 procentų pajamų, 21

procentas – 49–25 procentus pajamų, 47 procentai respondentų iš muzikos kūrimo gauna mažiau negu 25 procentus pajamų ir 4 procentai pajamų iš muzikos kūrimo negauna.

12. DIDŽIAUSI GAUTI HONORARAI UŽ MUZIKOS KŪRINIUS

Respondentai įvardijo tokias didžiausias honorarų už muzikos kūrinių sumas eurai:

Didžiausia nurodyta suma 21 000 eurų.

Kitos kategorijos apima honorarus nuo 4 000 iki 6 000 eurų, 10 000, 12 000, 15 000, 16 000 eurų.

9000 eurų nurodoma už simfoninius kūrinius.

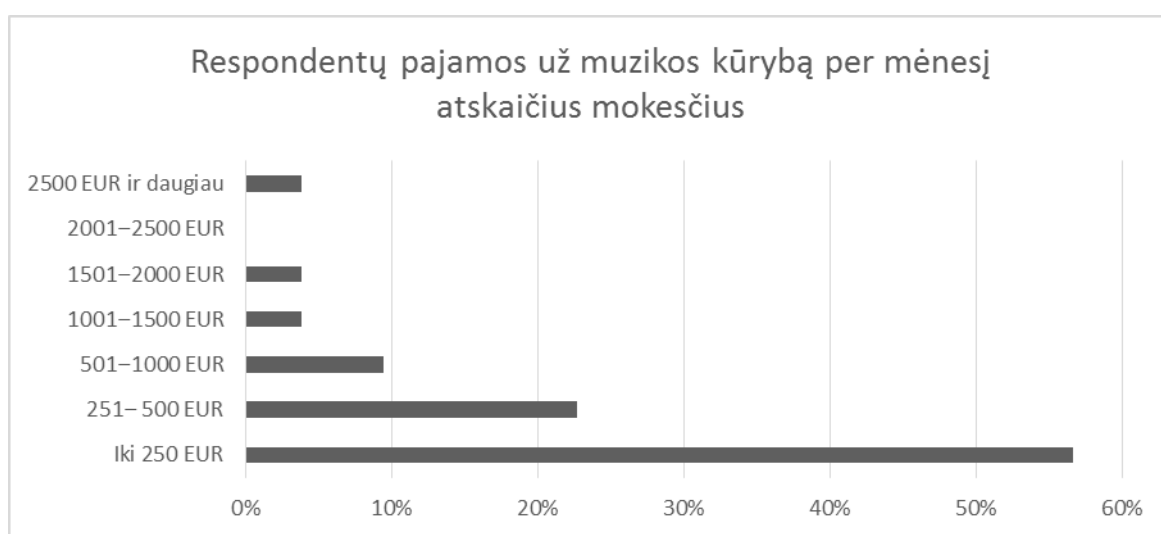
Apie 10 000 eurų nurodoma už muziką TV serialui, apie 20 000 eurų – už operą.

13. MUZIKOS KŪRINIŲ DOVANOJIMAS

Visi 53 respondentai atsakė, kad yra kūrę muziką be honoraro, t. y. dovanoję savo muzikos kūrinių.

14. VIDUTINĖS MĖNESIO PAJAMOS ATSKAIČIUS MOKESČIUS

Didžioji dalis respondentų (57 procentai) nurodė, kad jų vidutinės mėnesio pajamos iš muzikos kūrimo yra iki 250 eurų. 23 procentai respondentų nurodė, kad jų mėnesio pajamos iš muzikos kūrimo yra 251–500 eurų, 9 procentai respondentų nurodė, kad jų pajamos yra 501–1000 eurų, 4 procentai nurodė pajamas 1001–1500 eurų, 4 procentai – 1501–2000 eurų, 4 procentai nurodė pajamas, sudarančias 2500 eurų ir daugiau. Nė vienas respondentas nepažymėjo 2001–2500 eurų sumos.

Mėnesio pajamas iki 250 eurų per mėnesį nurodo daugiau negu pusė respondentų.

II DALIS

Susisteminius anketinės apklausos duomenis, respondentams – Lietuvos kompozitorių sąjungos nariams, buvo pateikti tikslinamieji klausimai apie socioekonominę kompozitorių situaciją ir jos gerinimą.

Apklausa atlikta 2018 m. gruodžio mėn. Respondentai – kompozitoriai – buvo atrinkti pagal įvairias amžiaus grupes. Tikslinamieji klausimai buvo išsiųsti el. paštu 30 Lietuvos kompozitorių sąjungos atrinktų narių, iš kurių 3 (54–60 m. amžiaus) atsakė į pateiktus klausimus.

Respondentai pateikė atsakymus į 3 tikslinamuosius klausimus. Žemiau pateikiami apibendrinti apklausos rezultatai.

1. KAIP PAGERINTI KOMPOZITORIŲ BENDRUOMENĖS EKONOMINĖ GEROVĖ (ką reikėtų daryti, kad kompozitoriai uždirbtų daugiau)? Atsakydami į klausimą visi respondentai paminėjo:

- užsakovų kiekio didinimą,
- kainodarą,
- mokestines lengvatas.

Du respondentai paminėjo:

- teisinį reguliavimą,
- autorines teises.

2. KAIP PRIE EKONOMINĖS KOMPOZITORIŲ GEROVĖS GALĖTŲ PRISIDĖTI LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGA? Klausimo atsakymuose visi respondentai nurodė:

- žinomumo didinimą,
- sklaidą ir su ja susijusius aspektus.

Vienas respondentas paminėjo:

- lobizmą,
- tarptautiškumo didinimą.

3. KAIP PRIE SOCIALINĖS KOMPOZITORIŲ GEROVĖS GALĖTŲ PRISIDĖTI LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGA? Atsakydami į šį klausimą visi respondentai paminėjo

- socialines garantijas.

Du respondentai papildomai paminėjo

- profesijos prestižo didinimą.

APIBENDRINIMAS

- Respondentai vieningai nurodė, kad reikalingi pokyčiai, gerinantys socialinę ir ekonominę kompozitorių gerovę.
- Respondentai nurodė problemines sritis, tačiau negalėjo įvardinti ar pateikti siūlymų, kokiomis priemonėmis galima jas gerinti.
- Reikalingi išsamesni tyrimai, gerosios patirties analizė dėl kompozitorių socialinės ir ekonominės gerovės didinimo priemonių.